

Kärt Anvelt

Horvaatia on huvitatud IT-koostööst Eestiga. Perspektiivikas koostöövaldkond on ka merendus.

President Toomas Hendrik Ilves ja Ieva Ilves alustasid eile kolmepäevast ametlikku visiiti Horvaatiasse. Eesti esipaari võttis vastu Horvaatia president Kolinda Grabar-Kitarović abikaasa Jakov Kitarovićiga.

Presidentide kohtumisel räägiti mõlema riigi jaoks olulistel teemadel: rändekriis, julgeolek ja majandus.

Rändekriisi puhul loodab Horvaatia, et nüüdsest peavad Euroopa piirid ebaseaduslike põgenike survele vastu. Nii Horvaatia kui ka Eesti pool on ühel meelel, et rändekriisile tuleb lahendus leida EL-is solidaarselt.

Horvaatia pool teab, millest räägib. Kui praegu on Horvaatias n-ö löksus alla 1000 põgeniku, siis alles hiljuti oli see hulk üüratu. Viimase poole aasta jooksul on Horvaatiat läbinud 650 000 põgenikku, intensiivsemal ajal ligi 10 000 inimest päevas.

Ilvese sõnul toetab Eesti Horvaatia liitumist Schengeni viisaruumiga, mis on ka märk, et EL on senistele põhimõtetele kindlaks jäänud.

Eesti riigipea sõnul mõjutab Venemaa agressioon Ukrainas ja Krimmi anneksioon kogu Euroopa julgeolekukeskkonda ning mitu ebastabiilsust põhjustavat ohtu on seotud just lõunatiivaga. "Selles valguses peab NATO tippkohtumine Varssavis tähtsustama nii alliansi lõuna- kui ka idatiiva tugevdamist," märkis Ilves. Eesti toetab NATO avatud uste poliitikat, samuti ei tohi EL olla suletud riikidele, kes jagavad euroopalikke väärtusi ja on tulevikus valmis ühendusega liituma. Näiteks Montenegro NATO liikmelisuse kohta peaks otsus tulema kevadel.

President Ilves kutsus Horvaatiat ühinema NATO küberkaitsekeskusega.

Euroopas tähtsate teemade kohta on Horvaatia ja Eesti küllaltki sarnastel seisukohtadel, kuid Venemaad puudutavas ei olda päris ühel meelel. Horvaatia ei välista dialoogi Venemaaga, aga Eesti hinnangul ei saa dialoogist rääkida nii kaua, kui toimub Venemaa agressiivne tegevus Ukrainas. Selle visiidi üks eesmärke ongi selgitada, kuidas Eesti näeb ida poolt lähtuvaid ohte.

Majandussuhetele uus hoog

Horvaatia soovib Eestiga majandussuhteid edendada ja eeldused selleks on head. Siinkohal peetakse silmas nii ettevõtetevahelist koostööd kui ka turismi. Majandusteemaga haakub otseselt ka IT-teematika, sest nagu ütleb president Ilves: majanduse võimendi on IT-lahendused. Horvaatidel on näiteks e-kaubanduses päris head näitajad, nad teavad, mis on meie X-tee ja ID-kaart. Horvaatia on huvitatud IT-koostööst Eestiga.

Eesti ja Horvaatia on mereriigid. Üks perspektiivikam koostöövaldkond võiks olla sadamate ja laevandusettevõtete vaheline koostöö.